

Κεφάλαιο 5 – Βήματα για ασκήσεις

Υπολογισμός τιμής και ποσότητας ισορροπίας

- Στην τιμή ισορροπίας P_0 ισχύει: $Q_D = Q_S$
- Εξιχνώνουμε τη συνάρτηση ζήτησης με τη συνάρτηση προσφοράς και λύνουμε ως προς P_0
Παράδειγμα: Αν $Q_D = 200 + 5P$ και $Q_S = 100 - 5P$, Στην τιμή ισορροπίας ισχύει $Q_D = Q_S \Rightarrow 100 + 5P_0 = 200 - 5P_0$
Λύνουμε ως προς P_0 ($P_0 = 10$ χρηματικές μονάδες)
- Για να υπολογίσουμε την ποσότητα ισορροπίας, βάζουμε την τιμή ισορροπίας στον τύπο της συνάρτησης προσφοράς ή της συνάρτησης ζήτησης
 $Q_0 = Q_S = 100 + 5P_0 = 100 + 5 \cdot 10 = 150$ μονάδες προϊόντος

Πλεόνασμα και έλλειμμα

- Όταν $P > P_0$ έχουμε πλεονάζουσα προσφορά. Πλεόνασμα = $Q_S - Q_D$
- Όταν $P < P_0$ έχουμε υπερβάλλουσα ζήτηση. Έλλειμμα = $Q_D - Q_S$

Μεταβολή στο σημείο ισορροπίας - ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ

Σταθερή προσφορά – σταθερή ζήτηση	Καμία αλλαγή στις συναρτήσεις ζήτησης και προσφοράς – σταθερό σημείο ισορροπίας
Σταθερή προσφορά – αλλαγή στη ζήτηση (αλλαγή κάποιου προσδιοριστικού παράγοντα ζήτησης)	Αλλαγή: στη συνάρτηση ζήτησης – στο σημείο ισορροπίας Η συνάρτηση προσφοράς παραμένει ίδια.
Αλλαγή στην προσφορά – σταθερή ζήτηση (αλλαγή κάποιου προσδιοριστικού παράγοντα προσφοράς)	Αλλαγή: στη συνάρτηση προσφοράς – στο σημείο ισορροπίας Η συνάρτηση ζήτησης παραμένει ίδια
Αλλαγή στην προσφορά – αλλαγή στη ζήτηση (αλλαγή προσδιοριστικού παράγοντα προσφοράς και προσδιοριστικού παράγοντα ζήτησης)	Αλλαγή στη συνάρτηση ζήτησης – στη συνάρτηση προσφοράς και στο σημείο ισορροπίας

Όταν έχουμε ερώτηση – άσκηση με τέτοιες μεταβολές, διευκολύνει πολύ να σχεδιάσουμε τις μεταβολές στο πρόχειρο.

Επιβολή ανώτατης τιμής (από το κράτος)

Γίνεται για να προστατεύσει τους καταναλωτές – επειδή η τιμή ισορροπίας θεωρείται υψηλή - πρέπει να διαρκεί μικρό χρονικό διάστημα (διότι αλλιώς μπορεί να παρατηρηθούν φαινόμενα μαύρης αγοράς)

- Επιβάλλεται τιμή $P_A < P_0$
- Παρουσιάζεται έλλειμμα ($ΕΛΛΕΙΜΜΑ = Q_D - Q_S$)
- Πιθανόν οι καταναλωτές να είναι διατεθειμένοι να πληρώσουν «καπέλο» για να βρουν το αγαθό

ΒΗΜΑΤΑ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΚΑΠΕΛΟΥ

- Με τη συνάρτηση προσφοράς, υπολογίζω την προσφερόμενη ποσότητα.
- Την προσφερόμενη ποσότητα που βρήκα, την βάζω στη συνάρτηση ΖΗΤΗΣΗΣ για να βρω ποια τιμή (P_B) θα ήταν διατεθειμένοι να πληρώσουν οι καταναλωτές για να αποκτήσουν την ποσότητα αυτή.
- Αφαιρώ την τιμή που έβαλε το κράτος (P_A) από την τιμή που βρήκα (P_B) και βρίσκω το καπέλο
 $ΚΑΠΕΛΟ = P_B - P_A$

Επιβολή κατώτατης τιμής από το κράτος

Γίνεται για να προστατεύσει τους παραγωγούς (επειδή η τιμή ισορροπίας είναι χαμηλή)

Επιβάλλεται τιμή $P_K > P_0$

- Παρουσιάζεται πλεόνασμα ($ΠΛΕΟΝΑΣΜΑ = Q_S - Q_D$)
- Αν το κράτος αγοράσει το πλεόνασμα, $ΕΠΙΒΑΡΥΝΣΗ ΚΡΑΤΟΥΣ = ΠΛΕΟΝΑΣΜΑ \cdot P_K$
- Έσοδα των παραγωγών = Συνολική Δαπάνη Καταναλωτών + Επιβάρυνση του κράτους (αν αγοράσει πλεόνασμα) = $(Q_D \cdot P_K) + (ΠΛΕΟΝΑΣΜΑ \cdot P_K) = (Q_D + ΠΛΕΟΝΑΣΜΑ)P_K = Q_S \cdot P_K$
- Πώς βλέπουμε τη μεταβολή των εσόδων των παραγωγών μετά την παρέμβαση:

ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΕΣΟΔΩΝ = ΕΣΟΔΑ ΜΕΤΑ - ΕΣΟΔΑ ΠΡΙΝ

$ΕΣΟΔΑ ΜΕΤΑ = Q_S \cdot P_K$ (αν το κράτος αγοράσει το πλεόνασμα) ή $Q_D \cdot P_K$ (αν δεν αγοράσει το πλεόνασμα)

$ΕΣΟΔΑ ΠΡΙΝ = \text{έσοδα στην τιμή ισορροπίας} = P_0 \cdot Q_0$